

3.

Pájer-Keresztes Éva: A diploma hasznosíthatósága a munkahelyen, a szakma presztízse és jövedelemelemzés

Abstract

Strengthening the relevance of training for the labour market is a critical issue of higher education. Comprehensive institutional projects and improving student service are of main importance in Szent Istvan University (SZIU). The value of diploma in the world of work and the prestige of profession are also analyzed in this paper through statistics. Three surveys have been conducted among graduates from SZIU to follow up their workforce situation. Based upon the status and the opinion of graduated students SZIU will definitely get a more accurate picture on the relationship between higher education and labour market. The visualization of the outcomes and the statistical calculations have been made with the help of the statistical tool SPSS.

Keywords: higher education, labour market, the value of diploma, follow-up graduates, descriptive statistics

Bevezetés

A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvényben meghatározottak szerint „a felsőoktatási intézmények – önkéntes adatszolgáltatás alapján – ellátják a pályakövetés feladatait,

amelynek keretében figyelemmel kísérik azoknak a munkaerőpiaci helyzetét, akik náluk szereztek bizonyítványt, oklevelet.” A hazai felsőoktatásban bekövetkező változásokról és azok hatásairól így várhatóan egyre

Pájer-Keresztes Éva Réka, tanársegéd, Budapesti Gazdasági Főiskola, PhD hallgató, Szent István Egyetem

pontosabb képet fognak kapni az egyetemek és a főiskolák, amelyek a náluk végzett hallgatók további pályájának nyomon követésével is foglalkoznak.

Az intézmények egyrészt a saját tevékenységükről kaphatnak visszajelzéseket a diplomás pályakövetés során, amelyeket a képzésfejlesztés és a minőségbiztosítás területén használhatnak fel, nem mellesleg az „alma mater” jó hírnévnek öregbítése érdekében, amelyet az alumni találkozók, szakmai hálózatok is elősegíthetnek. Másrészt a diplomás pályakövetés tapasztalataiból következtetni tudnak a munkaerőpiac igényeire az alapján, hogy a náluk végzett hallgatók mennyire állják meg a helyüket a munka világában.

A hallgatóknak a főiskolákon és az egyetemeken szerzett szakmai tudásáról, ezzel párhuzamosan a diplomájuk értékéről kaphatnak visszajelzést, ezzel is erősítve a felsőoktatás és a munkaerőpiac közötti kapcsolatot, amely a felsőoktatási intézmények versenyképességére is hatással lehet.

A munkapiac keresleti oldala szintén naprakész és megbízható tájékoztatást vár a kínálati oldal összetételéről. A felsőoktatás tömegessé válása

alapvetően befolyásolja a végzősök munkaerőpiaci elhelyezkedését. (Teichler, 2009) A felsőoktatásról szóló információk a leendő hallgatók számára is támpontul szolgálhatnak a pályaválasztás során, illetve a felvételi jelentkezéskor.

A felsőoktatási döntéshozók figyelembe veszik a finanszírozási kérdéseknél, valamint a felsőoktatás fejlesztésekor. (DPR 2010) A felsőoktatási törvény szerint „a képzési támogatás a pályakövetési rendszer értékelése alapján legfeljebb tíz százalékkal csökkenthető, illetve növelhető. A pályakövetési rendszer alapján határozza meg a Kormány, továbbá a pályakövetési rendszer eredményei alapján módosítja az egyes intézmények finanszírozását. Az új belépők, a mesterképzés, valamint a szakirányú továbbképzés és doktori képzés létszámkeretét a közép- és hosszú távú munkaerő-piaci igények mérlegelésével kell meghatározni oly módon, hogy az szolgálja a gazdasági versenyképesség növelését. Az államilag támogatott hallgatói létszámkeret meghatározásánál figyelembe kell venni azokat a képzéseket is, amelyek nem kapcsolódnak a munkaerő-piaci igényekhez.”

A frissdiplomások munkaerő-piaci sikeressége

A Társadalmi Megújulásért Operatív Program Diplomás Pályakövető Rendszer (TÁMOP DPR) felméréseinek és gyorsjelentéseinek alapján a diploma hasznosíthatóságával kapcsolatos részterület kerül feldolgozásra. A Szent István Egyetem hallgatói által kitöltött kérdőíveken alapuló, statisztikai számításokat tartalmazó tanulmány a felsőoktatás és a munkaerőpiac kapcsolatának az elemzésére vállalkozik. A felsőoktatást értelmezhetjük olyan beruházásként, amelynek sikerességét a kilépés utáni megtérülési rátája mutatja. (Becker, 1964), (Mincer, 1974)

A frissdiplomások munkaerő-piaci sikerességét alapvetően a jövedelmük és a foglalkoztatottságuk alapján mérjük a hazai gyakorlatban. (Galasi P. – Varga J., 2005)

További objektív mutatói a sikerességnek a diploma megszerzése után munkát keresők körében az átlagos munkába állási idő vagy a betöltött pozíció szintje. Szubjektív mutatónak tekinthető az, hogy a munkavállaló számára megfelelő-e a munkaközeg, biztonságosnak érzi-e a pozícióját és szakmailag elégedett-e a munkájával.

Ezen felül a mobilitási terveket is vizsgálják, amely arra vonatkozik, hogy állást szándékozik-e váltani a fiatal pályakezdő. (Veroszta, 2010)

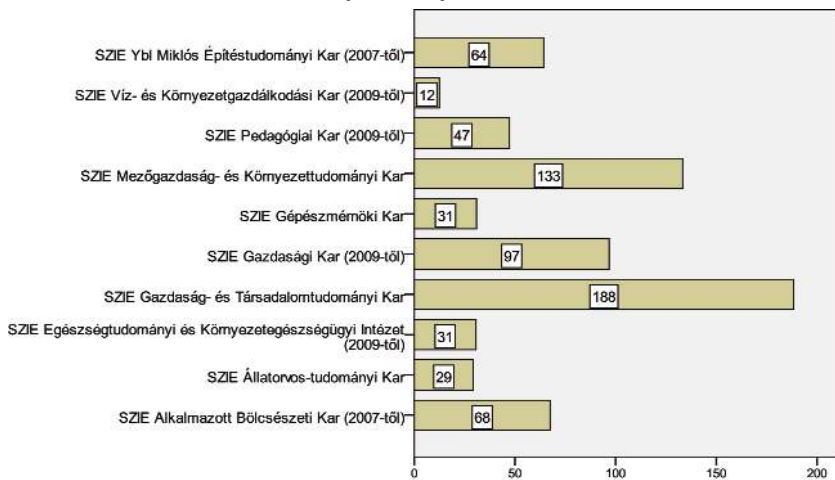
A minta összetétele

A 2011 tavaszi Diplomás Pályakövető Rendszer felmérése a Szent István Egyetemen 2008-ban és 2010-ben abszolutóriumot szerzett hallgatók véleményét célozta meg. A megkérdezések eredményeit feldolgozva és ábrázolva az adatok főbb statisztikai jellemzői a következők a megfelelő súlyozási értékeket is figyelembe véve. A kérdőíveket közel 700-an kitöltők közül a legtöbben a Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon, a Mezőgazdaság- és Környezettudományi Karon és a Gazdasági Karon folytattak tanulmányokat. (1. ábra)

A képzési terület szerint a válaszok alapján a hallgatók közel 30-30%-a az agrár és a gazdaságtudományi képzési területen szerezte meg diplomáját, ezt követi közel 12-12%-kal a műszaki és a pedagógusképzési terület, majd körülbelül 5-5%-os arányban a bölcsészettudományi és a társadalomtudományi képzési terület. (2. ábra)

Az országos DPR-felmérések alapján a sikeres karrierre a műszaki és

1. ábra A végzetek megoszlása karonként

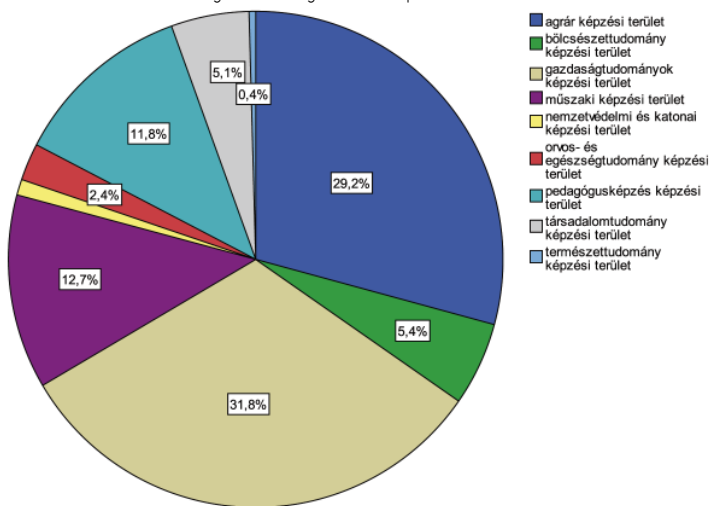

Gyakoriság
 Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

gazdaságtudományi végzettségűeknek van a legnagyobb esélye, a bölcsészeti és társadalomtudományi pályákon pedig a legkevésbé. A szakmai sikeres-

ség az orvos- és egészségtudományi, a pedagógusi, valamint a jogi és igazgatási területen végzetteknek az átlagnál jobban jellemző. (Veroszta, 2010)

2. ábra A végzetek megoszlása képzési terület szerint

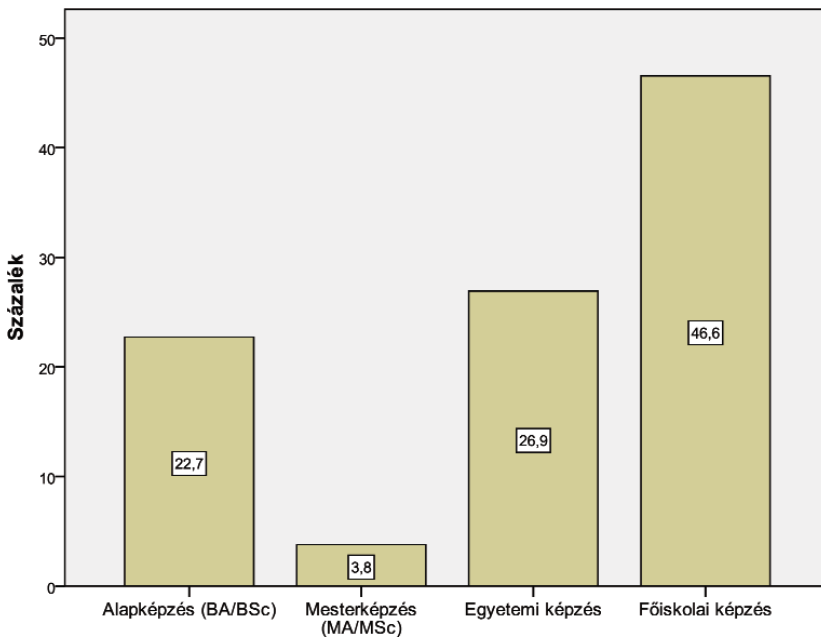

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A képzési formát tekintve a hallgatók 46,6%-a főiskolai képzésben szerezte a diplomáját, 26,9%-uk egyetemi képzésben. Az alapképzésben (BA/BSc) 22,7%, illetve a mesterképzésben (MA/MSc) 3,8%-uk vett

részt. Mindez azzal magyarázható, hogy az első bolognai évfolyam 2006-ban indult országszerte és a megkérdezett hallgatók 52,5%-a az abszolutóriumot 2008-ban, míg 47,5%-uk 2010-ben teljesítette. (3. ábra)

3. ábra A végzetek megoszlása képzési forma szerint

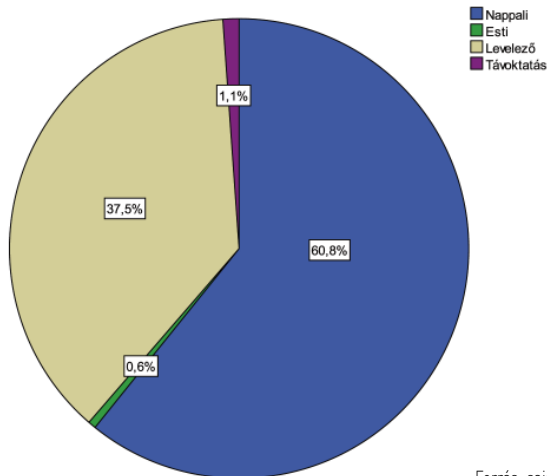

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A megkérdezettek 60,8%-a nappali tagozaton végzett, 37,5%-uk levelező, 0,6%-uk esti tagozaton, míg 1,1%-ra tehető a távoktatásban részt vevő hallgatók száma. (4. ábra) A levelező, esti vagy távoktatásban részt vevő hallgatók általában nagyobb arányban dol-

goznak a tanulmányaik alatt. A tanulás és a munka közötti átmenet nagyobb folytonosságot mutat a munkaerőpiaci életútjukban. Az élethosszig tartó tanulás (LLL) tehát az ő esetükben jobban előtérbe kerül. (Veroszta, 2010)

4. ábra A végzetek megoszlása tagozat szerint

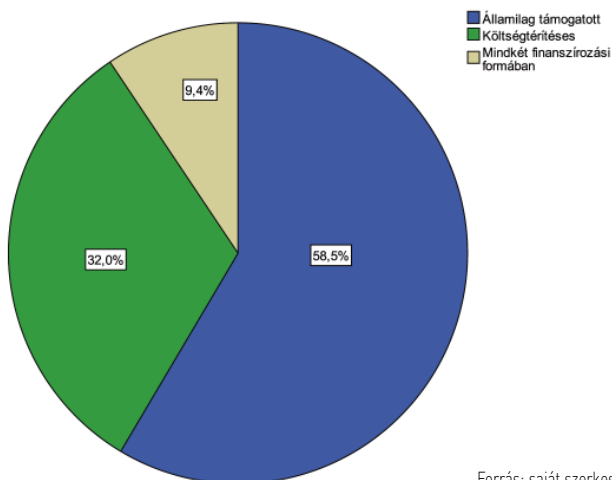

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A finanszírozási formát tekintve a kérdőíveket kitöltők 58,5%-a államilag támogatott formában tanult, 32%-uk költségtérítéses, míg 9,4%-uk mindkét finanszírozási formában tanult a Szent István Egyetemen.

Érdekes módon a munkaerő-piaci sikerességet a finanszírozási forma nem befolyásolja. Számíthat viszont az, hogy a hallgató az előírt képzési idő alatt be tudta fejezni a tanulmányait. (Veroszta, 2010)

5. ábra A végzetek megoszlása finanszírozási forma szerint

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

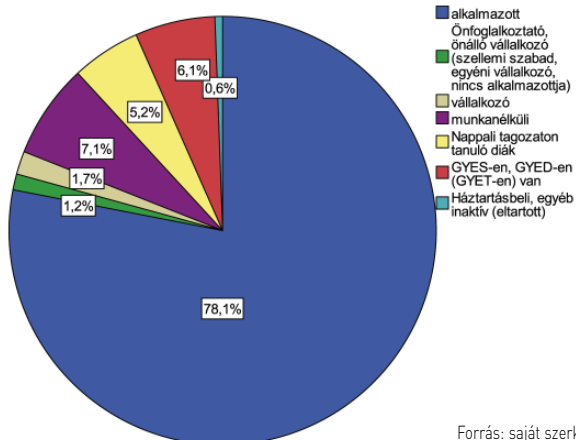
A frissdiplomások munkaerő-piaci helyzete

A jelenlegi munkaerő-piaci státusukat tekintve, a válaszadók döntő többsége, 78,1%-a alkalmazottként dolgozik, 7,1%-uk munkanélküli, 6,1%-uk GYES-en, GYED-en (GYET-en) van, 5,2%-uk nappali tagozaton tanuló diák, 1,7%-uk vállalkozó, 1,2%-uk

önfoglalkoztató, 0,6%-uk háztartásbeli, egyéb inaktív (eltartott). (6. ábra)

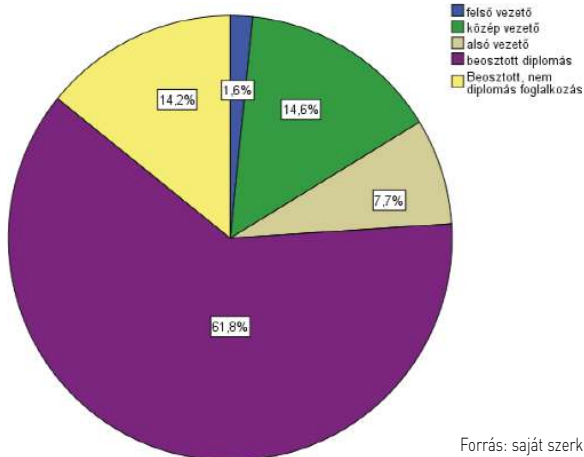
Akik dolgoznak, azok 61,8%-a beosztott diplomásként teszi, 14,2%-uk beosztottként ugyan, de nem diplomás foglalkozásban, 14,2%-uk alsó vezetőként, 14,6%-uk középvezetőként, illetve 1,6%-uk felsővezetőként dolgozik. (7. ábra)

6. ábra A végzetek fő munkaerő-piaci státuszának megoszlása

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

7. ábra A végzetek beosztásának a megoszlása

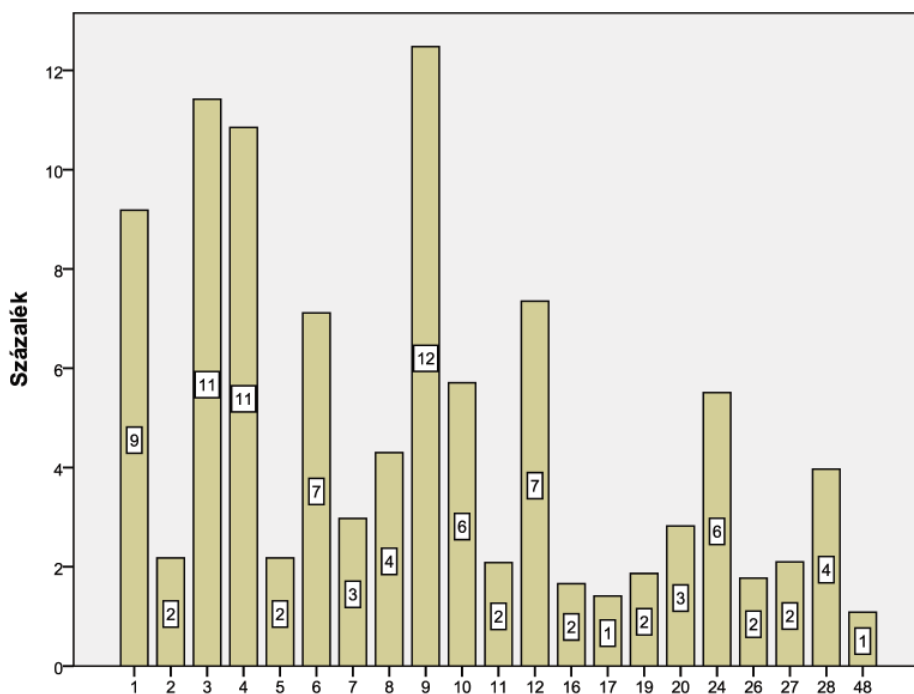

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

Akik munkanélküliek (50 fő), azok 1 és 48 hónap közötti időszakot jelöltek meg a munkanélküliség időtartamára vonatkozóan, legtöbbször 1, 3, 4, illetve a 9 hónapja vannak munka nélkül. Átlagosan 10,2 hónapja tart ez az időszak számukra, és 95,7%-uk munkát keres.

A legtöbb helyen 1-3 éves szakmai tapasztalatot kérnek az állásra jelentkezőtől, amit ideális esetben a felsőfokú képzés ideje alatt szerez meg egy hallgató. A tartósan állástalanok 2011-től kötelesek elfogadni a munkaügyi szervezet által nyújtott munkát, akkor is, ha az nem egyezik meg végzettségükkel. (Portfolio.hu, 2011)

8. ábra A munkanélküli időszak (hónap) százalékos megoszlása

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A GYES-en, GYED-en (GYET-en) lévőek 68,8%-a rendelkezik főállású munkahellyel, 31,2%-uk nem. Az összes megkérdezett 92,1%-a jelenleg dolgozik,

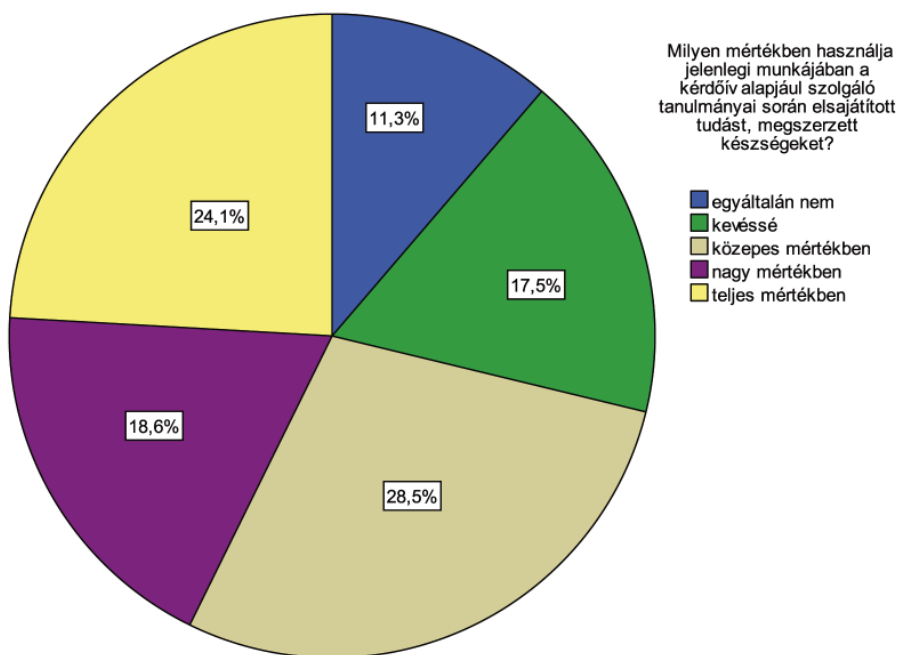
5,2%-uk most nem dolgozik, de már volt munkahelye, illetve 2,8%-uk sosem dolgozott. A megkérdezettek fő munkaviszonya 78,9%-ban állandó jellegű és határo-

zatlan idejű, 19,1%-ban határozott idejű, valamint 1,9%-ban alkalmi, vagy megbízás jellegű. A válaszadók 37,5%-a közszolgálati jogviszonyban van, 7,6%-uk állami, önkormányzati vállalat alkalmazottja, 55%-uk más helyen dolgozik. Háromnegyed részüknek nincsen alkalmazottja, 17,3%-uknak 1-9 alkalmazottja van, valamint 8,2%-uknak 10 vagy több beosztottja van.

A végzett tanulmányok és a munka kapcsolata

A Szent István Egyetemen megszerzett készségeket és a tanulmányaik során elsajátított tudást 24,1%-uk teljes mértékben, 18,6%-uk nagy mértékben, 28,6%-uk közepes mértékben, 17,5%-uk kevésbé, valamint 11,3%-uk egyáltalán nem használja.

9. ábra Az elsajátított tudás felhasználása a munkában intézményi szinten (százalékos megoszlás)

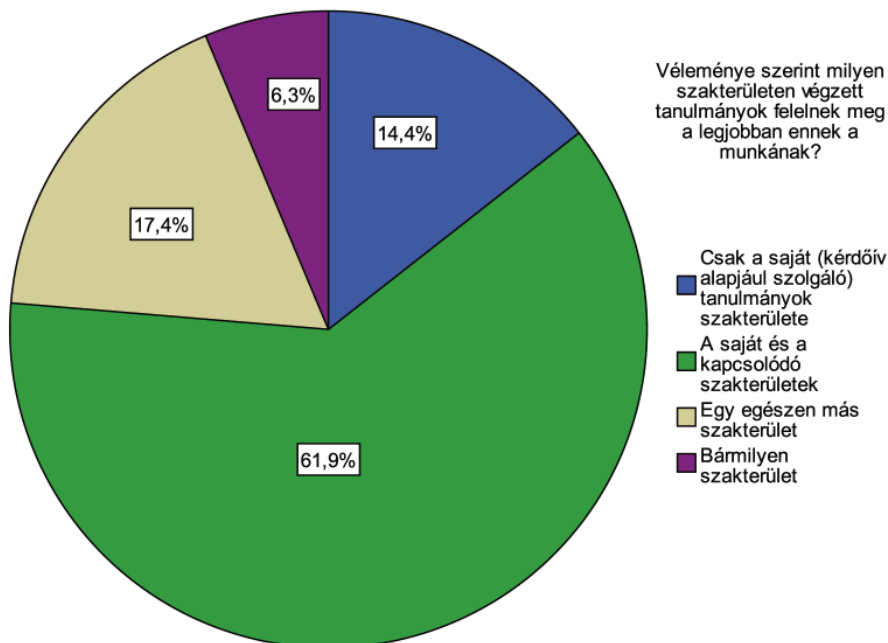

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A megkérdezettek 14,4%-ának a véleménye szerint csak a saját tanulmányaik azok, amik a legjobban megfelelnek a munkájuknak, 61,9% sze-

rint a saját és a kapcsolódó szakterületek, 17% szerint egy egészen más szakterület, illetve 6,3% szerint bármilyen szakterület megfelel a munkájukhoz.

10. ábra A végzett szakterület és a munka kapcsolata intézményi szinten

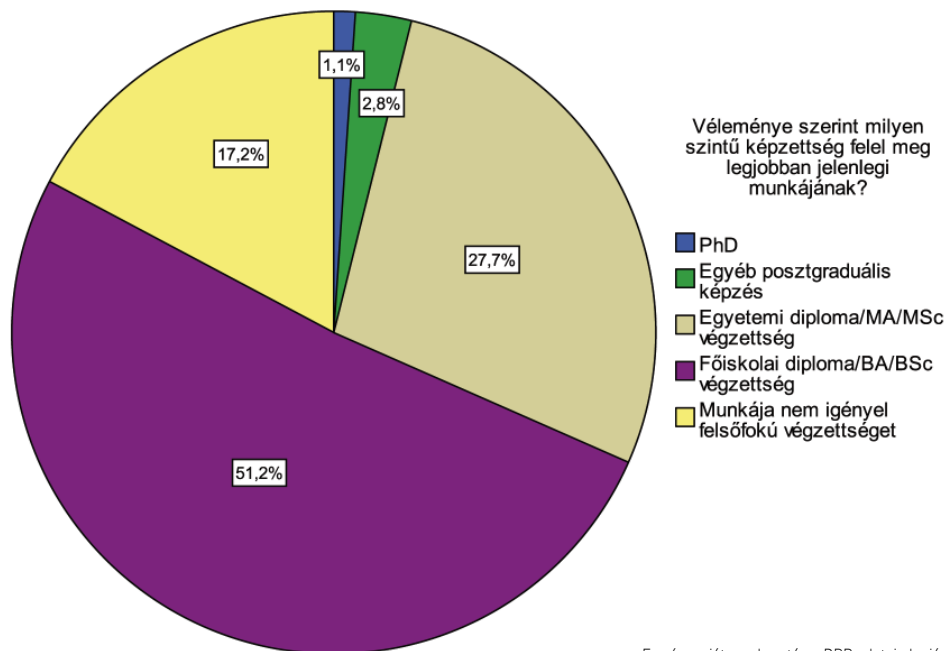

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A képzettséget tekintve a volt hallgatók 51,2%-a szerint a főiskolai diploma, illetve a BA/BSc végzettség felel meg a legjobban a jelenlegi munkájának, és 27,7%-a szerint az egyetemi diploma, illetve az MA/MSc végzettség, 1,1%-uk a PhD, míg 2,8%-uk

az egyéb posztgraduális képzést jelöli meg. 17,2%-uk szerint munkájuk nem igényel felsőfokú végzettséget, tehát munkájuk egyáltalán nem azonos a végzett szakterületükkel. Őket pályaelhagyóknak tekintjük. (Veroszta, 2010)

11. ábra A képzettség szintje és a jelenlegi munka kapcsolata intézményi szinten

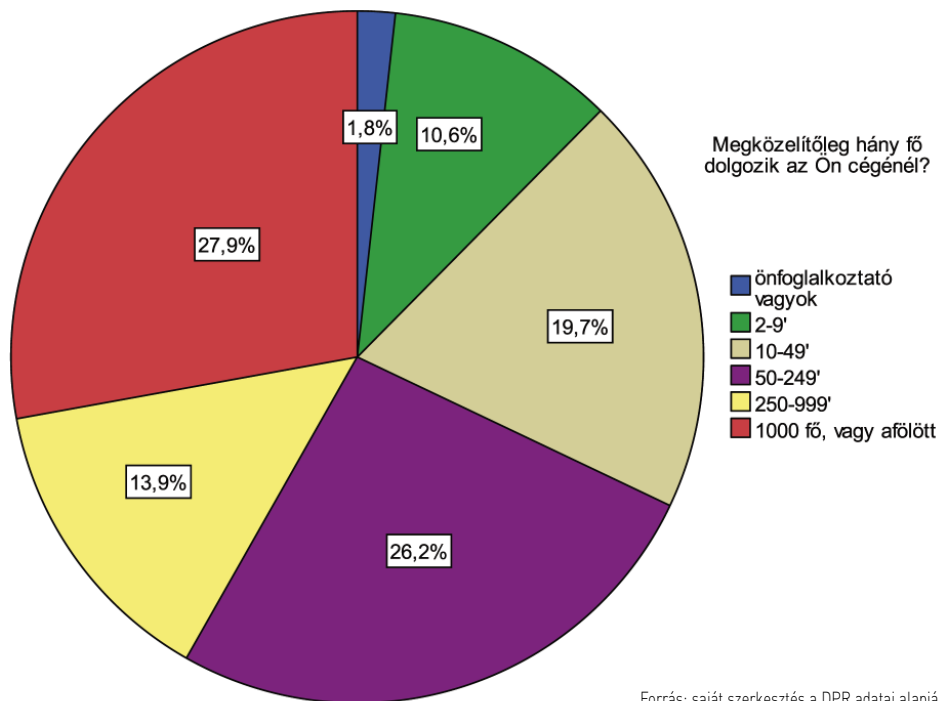
Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A frissdiplomások munkahelyének főbb jellemzői

A válaszadók 51,2%-ának a munkahelye teljes mértékben magántulajdonú, 42,7%-ának teljes mértékben állami, illetve önkormányzati tulajdonban van, valamint 6,1%-ának részben állami, részben magántulajdonban van. A válaszadók 70,3%-ának a munkahelye teljes mértékben magyar

tulajdonú, 22,1%-ának teljes mértékben külföldi tulajdonban van, valamint 7,6%-ának részben magyar tulajdonban van. A megkérdezettek 27,9%-a 1000 fős, vagy afölötti cégnél dolgozik, 26,2%-a 50-249 fős cégnél, 19,7%-a 10-49 fős cégnél, 13,9%-a 250-999 fős cégnél, 10,6%-a 2-9 fős cégnél dolgozik, valamint 1,8%-uk önfoglalkoztató (12. ábra).

12. ábra A végzett hallgatók munkahelyén lévő alkalmazottak száma

A munkahely ágazata szerint a leggyakrabban előforduló típusokat a 1. táblázat mutatja az alábbi arányban:

1. táblázat A végzett hallgatók munkahelyének megoszlása ágazat szerint

	Százalék
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	12,0
Oktatás	9,1
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	8,2
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	8,1
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	6,1

1. táblázat A végzett hallgatók munkahelyének megoszlása ágazat szerint [folyt.]

	Százalék
Építőipar	5,1
Feldolgozóipar (pl. élelmiszer, ruházat, építőanyag, szerszám, gépgyártás, gyógyszergyártás, elektronikai eszközök)	4,1
Kereskedelem, gépjárműjavítás (minden nagy- és kiskereskedelem ill. gépjárművek esetében a javítás, karbantartás is)	3,1
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (pl. piackutatás, fordítás/tolmacsolás, jogi, üzleti szakértői tevékenység)	2,7
Információ, kommunikáció (pl. távközlés, számítógépes szolgáltatások, kiadói tevékenység, műsorgyártás)	2,2
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelés, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérséklés	2,2
Szállítás, raktározás (pl. vasúti, közúti, légi személy- és áruszállítás és postai tevékenység)	2,1

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A munkahely települése 97,7%-ban belföldön van, csupán 2,3%-a a külföldi. A főállású munkaidő, illetve kereset szempontjából az utolsó hónap 87,5%-ban egy átlagos, „normál” hónap volt, míg 12,5%-ban nem.

A diplomás pályakezdők jövedelemelemzése és az eltöltött munkaórák számának adatai

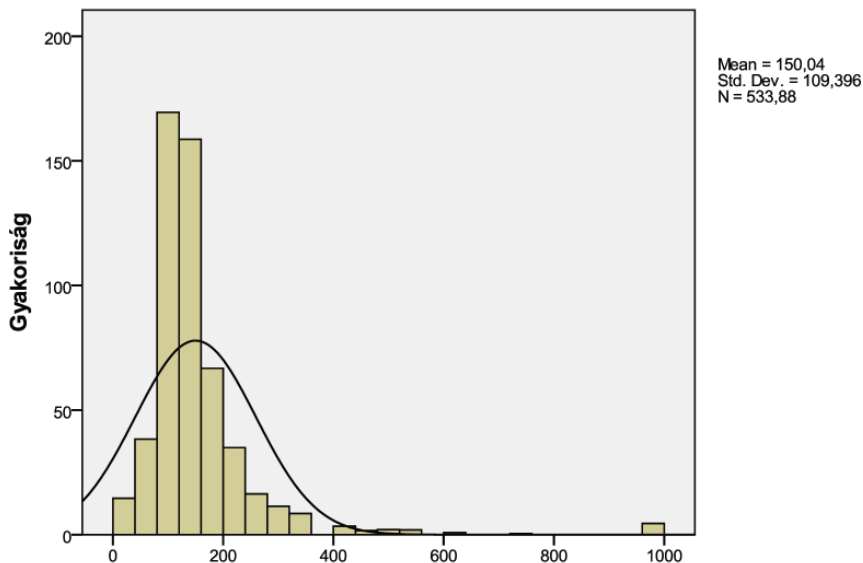
A sikeres karrierre, amely a jövedelemtől és az elért pozíciótól függ, nagyobb az esélye a férfiaknak, a budapestieknek és azoknak, akiknek a családi háttere jobb az átlagosnál.

Továbbá növeli a sikeres karrier esélyét a megfelelő nyelvtudás és a külföldi munkatapasztalat is. (Veroszta, 2010)

A válaszadók főállásából származó havi nettó keresete (13. ábra) átlagosan 150 000 Ft-ra tehető, 534 érvényes eset és 167 hiányzó érték mellett. A medián 129 000 Ft, azaz az esetek felében ennél kisebb, míg az esetek másik felében ennél nagyobb a nettó kereset. Az átlag nagyobb, mint a medián, ami arra utal, hogy az eloszlás bal oldali aszimmetrikus (jobbra hosszán elnyúló). Ezt támasztja alá a ferdeségi muta-

13. ábra A főállású munkaviszonyhoz kapcsolódó kereset

Mennyi volt az előző hónapban / az utolsó olyan hónapban, amikor jellemző, „normál” fizetést kapott, a főállásából származó havi nettó (adózás utáni) keresete? (NETTO EZER FT/HÓNAP)

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

tó is, melynek értéke 4,55 (nagyobb, mint 1, tehát az eloszlás nem normális). A leggyakoribb válasz, az eloszlás módusza 100 000 Ft, amelyet 30-an jelöltek meg, a második leggyakoribb válasz a 120 000 Ft, amelyet pedig 29-en jelöltek meg keresetnek. A szórás értéke 109, azaz az átlagos 150 000 Ft-os értéktől az értékek átlagosan 109 000 Ft-tal térnek el. A relatív szórás 73%, a szórásnégyzet értéke pedig 11967. A terjedelem 999, ami a legnagyobb (999 000 Ft) és a legkisebb érték

(0 Ft) közötti különbséget mutatja. A percentilisek értelmezése a következő: az első kvartilis 100, azaz a megkérdezettek 25%-a kevesebb, mint 100 000 Ft-ot keres. A második kvartilis (medián) 129, a harmadik kvartilis 170, azaz a megkérdezettek 75%-ának kevesebb, mint 170 000 Ft a főállásából származó havi nettó keresete.

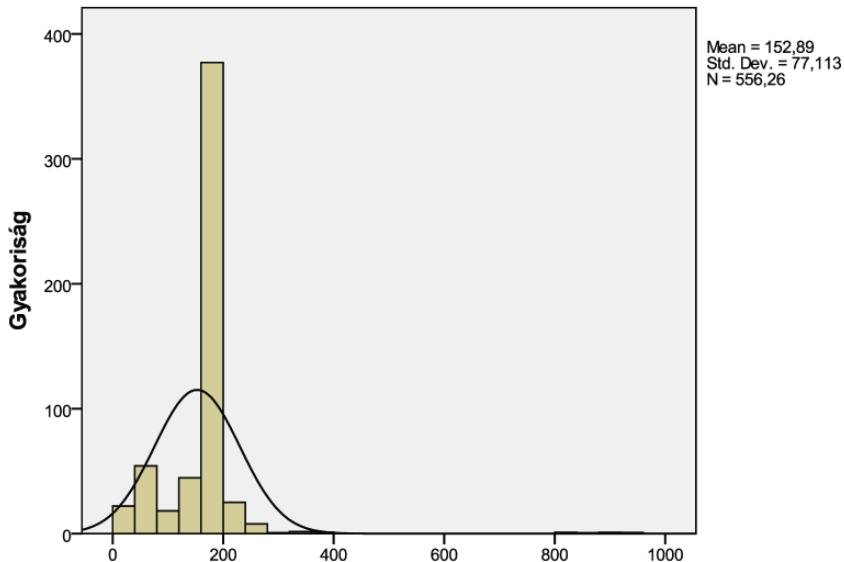
A főállásban eltöltött munkaórák számát tekintve (14. ábra) a volt hallgatók átlagosan 152 munkaórát dolgoztak az előző hónapban, ha ez nem a

„szokásos” hónap volt, akkor utolsó „szokásos” hónapban, 556 érvényes esettel és 145 hiányzó értékkel számolva. A medián 160, azaz az esetek felében ennél kevesebb, míg az esetek másik felében ennél több a munkaórák száma. Az átlag kisebb, mint a medián, ami arra utal, hogy az eloszlás jobb oldali aszimmetrikus (balra hosszán elnyúló). Ezt támasztja alá a ferdeségi mutató is, melynek értéke 4,55 (nagyobb, mint 1, tehát az eloszlás nem normális). A leggyakoribb válasz, az eloszlás módusza 160, ami

azt jelenti, hogy 160 munkaórát dolgoztak az előző hónapban, amelyet 154-en jelöltek meg az 556-ból. A szórási értéke 77, azaz az átlagos 152-es értéktől az értékek átlagosan 77 órával térnek el. A relatív szórási 51%, a szórásnégyzet értéke pedig 5946. A terjedelem 930, ami a legnagyobb (930 munkaóra) és a legkisebb érték (0 munkaóra) közötti különbséget mutatja. A percentilisek értelmezése a következő: az első kvartilis 157, azaz a megkérdezettek 25%-a kevesebb, mint 157 órát dolgozik. A második

14. ábra Főállású munkaviszonyhoz kapcsolódó munkaórák száma

Hány munkaórát dolgozott főállásában az előző hónapban? Ha ez nem a "szokásos" hónap volt, akkor utolsó "szokásos" hónapban hány munkaórát dolgozott a főállású munkahelyén? (MUNKAORA)

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

kvartilis (medián) 160, a harmadik kvartilis 176, azaz a megkérdezettek 75%-a kevesebb, mint 176 órát dolgozott a főállásában az utolsó hónapban.

2. táblázat A végzettek főállású munkahelyére vonatkozó keresetének és munkaidő adatainak leíró statisztikai elemzése

		5.18.1. Mennyi volt az előző hónapban/az utolsó olyan hónapban, amikor jellemző, „normál” fizetést kapott, a főállásából származó havi nettó (adózás utáni) keresete? (NETTÓ EZER FT/HÓNAP)	5.18.2. Hány munkaórát dolgozott főállásában az előző hónapban? Ha ez nem a „szokásos” hónap volt, akkor utolsó „szokásos” hónapban hány munkaórát dolgozott a főállású munkahelyén? (MUNKAÓRA)
N	Érvényes	534	556
	Hiányzó értékek	167	145
Átlag		150	152
Átlag standard hibája		4,73	3,27
Medián		129	160
Módusz		100	160
Szórás		109	77
Variancia		11967	5946
Ferdeség		4,55	4,55
Ferdeség standard hibája		0,106	0,104
Csúcsosság		29,67	44,78
Csúcsosság standard hibája		,211	,207
Terjedelem		999	930
Minimum		0	0
Maximum		999	930
Összeg		80106	85047
Percentilis	25	100	157
	50	129	160
	75	170	176

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A frissdiplomások másodállása, mellékállása

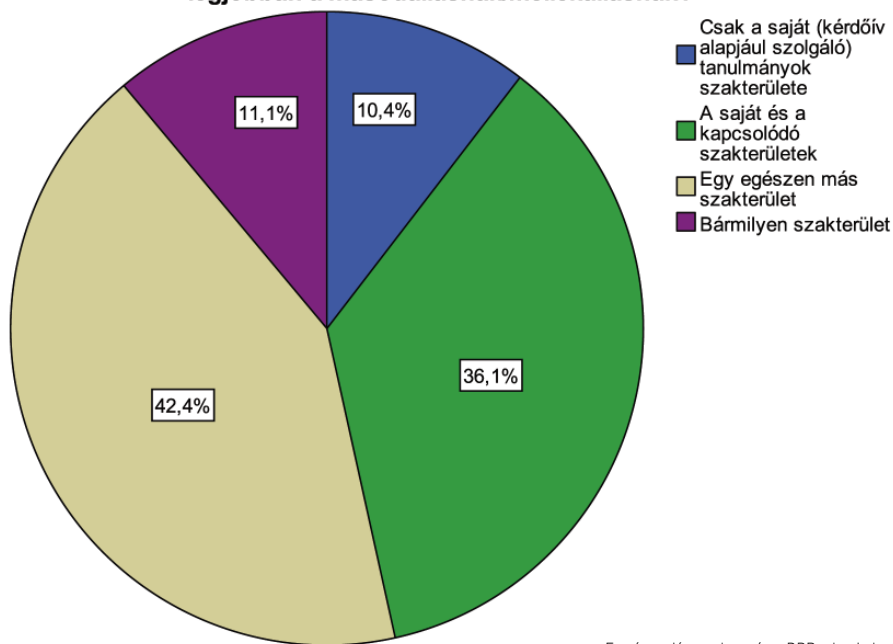
A végzettek 89,2%-ának nincsen mellékállása (15. ábra), vagy másodállása, 10,8%-ának van mindösszesen. Akinek van, annak 10,4%-a szerint ennek a munkának csak a saját tanulmányok felelnek meg a legjobban, 36,1% szerint a saját és a kapcsolódó szakterületen végzett tanulmányok, 42,4% szerint egy egészen más szakterület, míg 11,1% szerint bármilyen szakterületen végzett

tanulmányok megfelelnek ennek a munkának.

A mellékállású munkához a megkérdezettek közel fele szerint főiskolai diploma, illetve BA, vagy BSc végzettség felel meg a legjobban, 34,2%-uk szerint nem igényel felsőfokú végzettséget. 13,8%-uk szerint egyetemi diploma, illetve MA vagy MSc végzettség szükséges hozzá, és csak 2,2%-uk gondolja, hogy egyéb posztgraduális képzés volna szükséges.

15. ábra A végzettek másodállásához szükséges szakterület

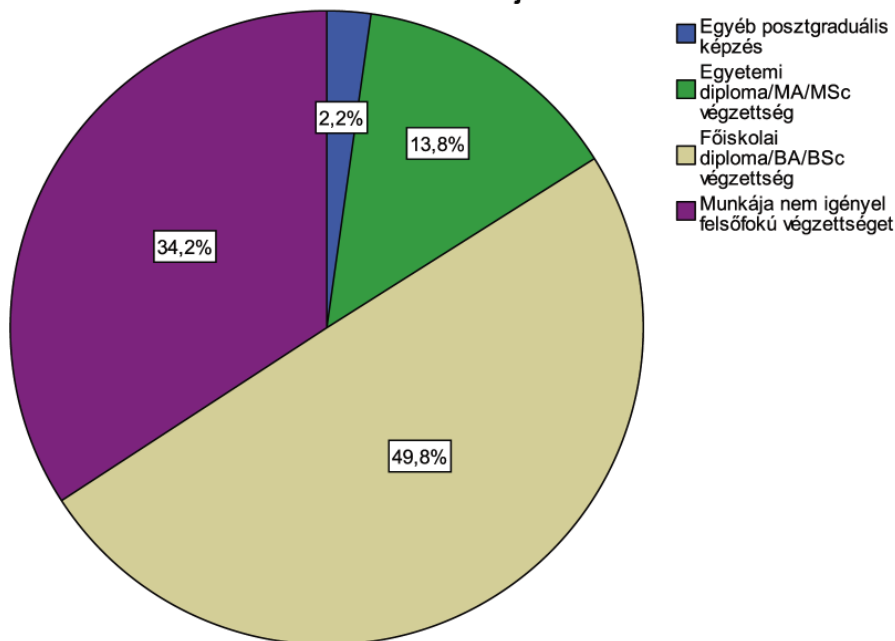
Véleménye szerint milyen szakterületen végzett tanulmányok felelnek meg a legjobban a másodállásnak/mellékállásnak?

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

16. ábra A végzettek másodállásához szükséges végzettség

Véleménye szerint milyen szintű képzettség felel meg legjobban jelenlegi mellékállású munkájának?

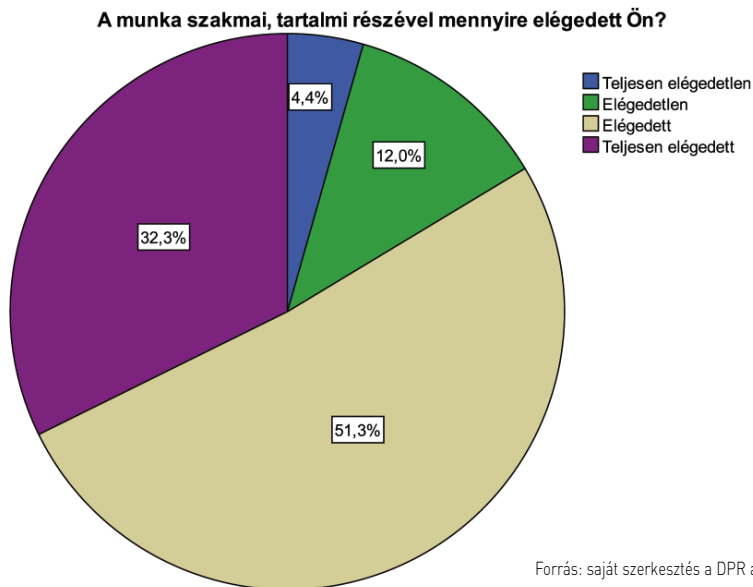
Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A Szent István Egyetemen végzettek munkával kapcsolatos elégedettségvizsgálata

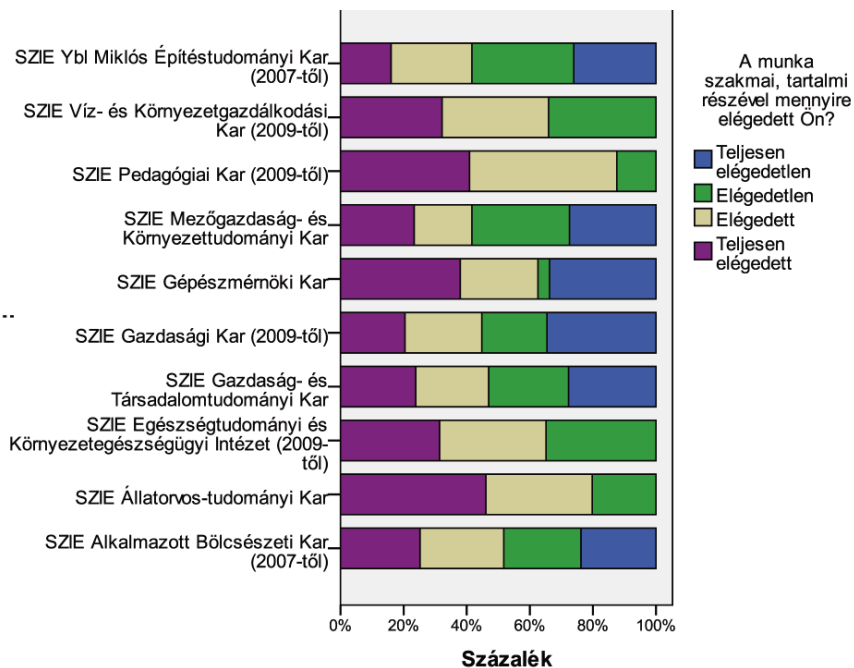
A főállásukra vonatkoztatva a munkájuknak a szakmai, tartalmi részével a válaszadók több mint a fele elégedett, harmada teljesen elégedett, 12%-a elégedetlen és 4,4%-a teljesen elégedetlen. (17. ábra)

A Pedagógiai Kar és az Állatorvostudományi Kar volt hallgatói a legelégedettebbek a munka szakmai, tartalmi részével, a legkevésbé pedig a Mezőgazdaság- és Környezettudományi és az Ybl Miklós Építéstudományi Kar végzettjei. (18. ábra)

17. ábra A munka szakmai, tartalmi részével való elégedettség intézményi szinten

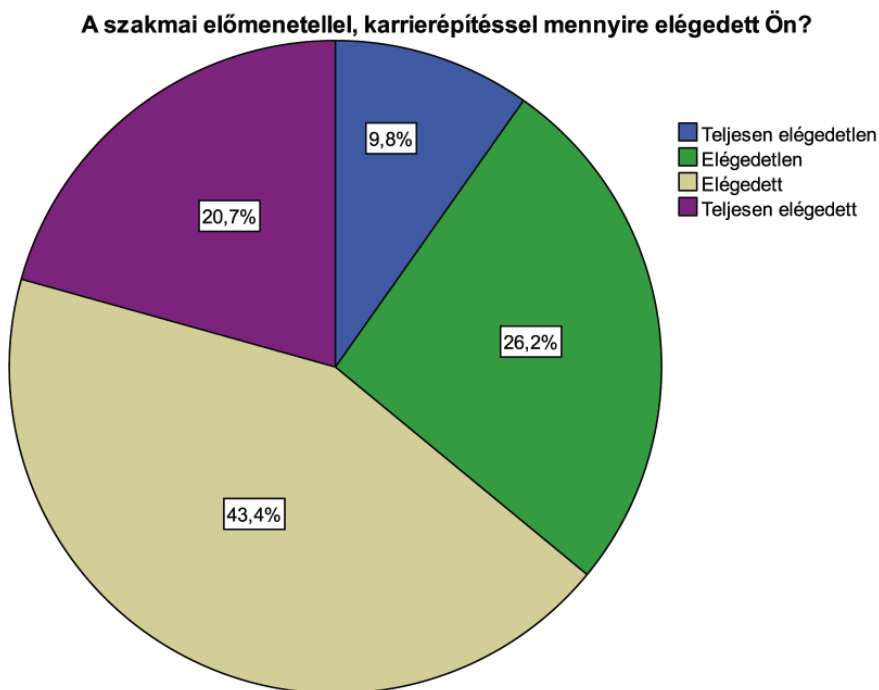

18. ábra A munka szakmai, tartalmi részével való elégedettség kari szinten

Az összes megkérdezett 43,4%-a elégedett a főállásával a szakmai előmenetel és a karrierépítés szempontjából, 26,2%-uk teljesen elégedett, 20,7%-uk teljesen elégedett, 9,8%-uk teljesen elégedetlen. (19. ábra)

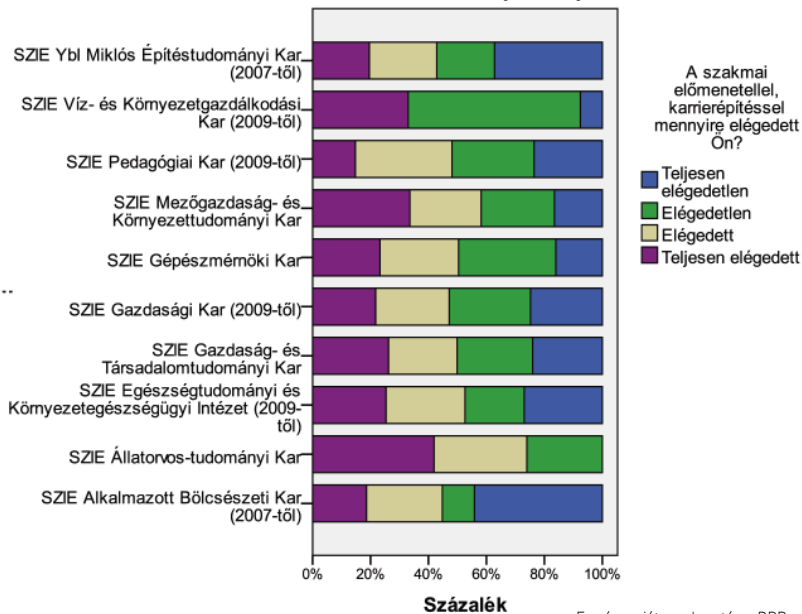
19. ábra A szakmai előremenetellel való elégedettség intézményi szinten

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A szakmai előmenetel, karrierépítés szempontjából az Állatorvostudományi Kar és a Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar végzettjei a legelégedettebbek, míg a legelégedetlenebbek az Alkalmazott Bölcsészeti Karon végeztek. (20. ábra)

20. ábra A szakmai előremenetellel való elégedettség kari szinten

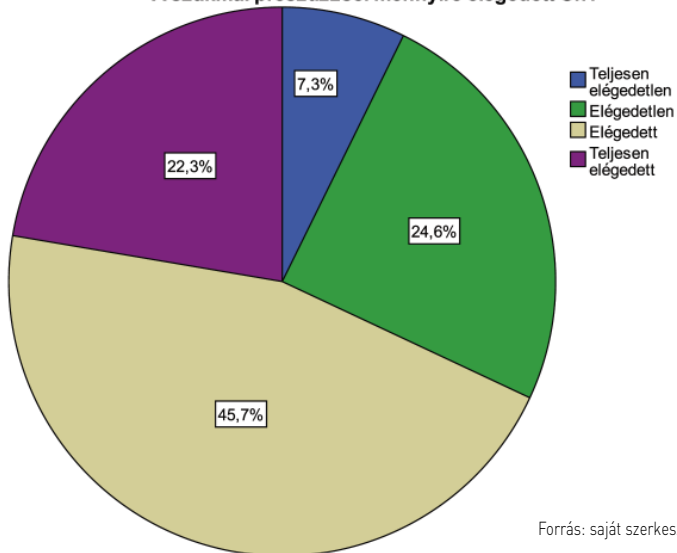

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A szakmai presztízst tekintve 45,7%-uk elégedett a főállásával, 24,6%-uk elégedetlen, 22,3%-uk teljesen elégedett, és 7,3%-uk teljesen elégedetlen. (21. ábra)

21. ábra A szakmai presztízzsel való elégedettség intézményi szinten

A szakmai presztízzsel mennyire elégedett Ön?

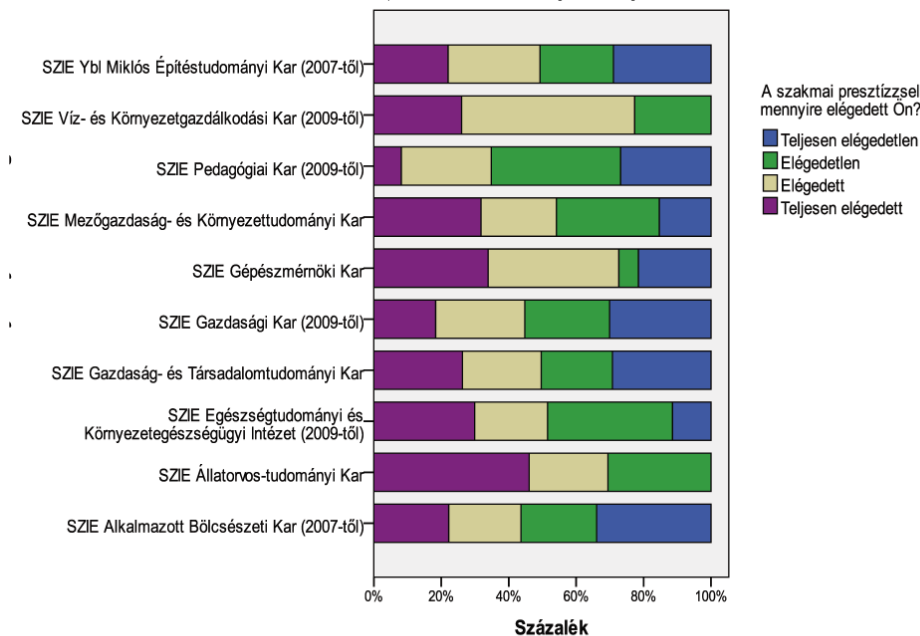

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

Az Állatorvos-tudományi Kar és a Gépészmérnöki Kar végzettjei a leg-elégedettebbek, míg az Alkalmazott

Bölcsészeti és a Pedagógiai Kar végzettjei a legelégedetlenebbek. (22. ábra)

22. ábra A szakmai presztízzsel való elégedettség kari szinten

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A jövedelmet és juttatásokat tekintve 37,2%-uk elégedett a főállásával, 34,4%-uk elégedetlen,

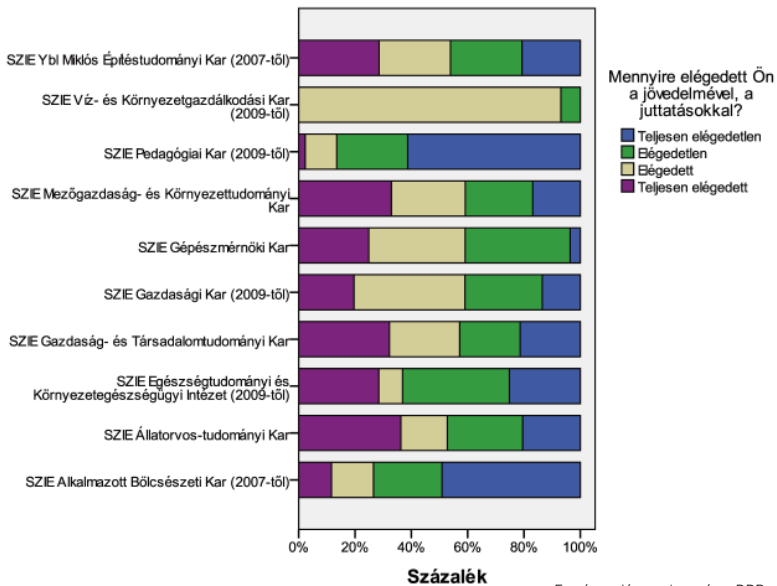
14,9%-uk teljesen elégedett, és 13,5%-uk teljesen elégedetlen. (23. ábra)

23. ábra A jövedelemmel való elégedettség intézményi szinten

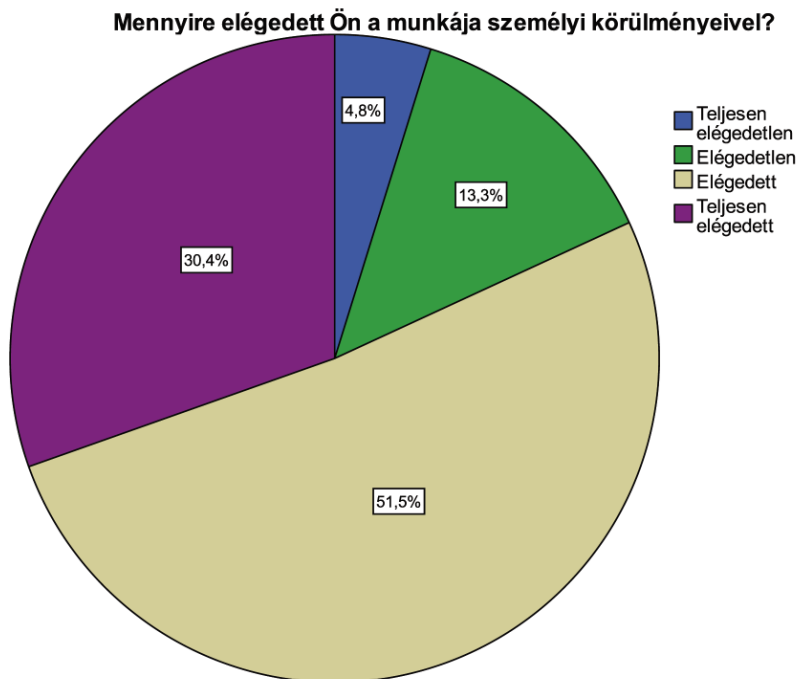
A Pedagógiai Kar és az Alkalmazott Bölcsészeti Kar volt hallgatói között egyértelműen látszik az elégedetlenség, ez ugyanúgy vonatkozik a munka tárgyi körülményeire is. (24. ábra)

24. ábra A jövedelemmel való elégedettség kari szinten

A munka személyi körülményeit tekintve a válaszadók több mint a fele elégedett a főállásával, 30,4%-a teljesen elégedett, 13,3%-a elégedetlen, valamint 4,8%-a teljesen elégedetlen. (25. ábra)

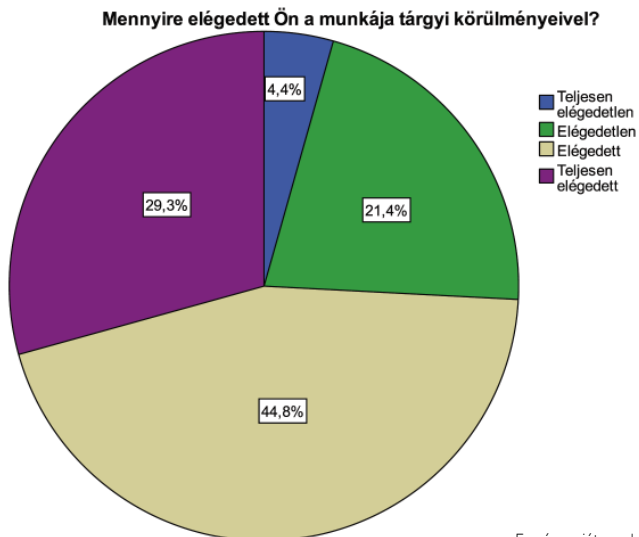
25. ábra A munka személyi körülményeivel való elégedettség intézményi szinten

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A munka tárgyi körülményeit tekintve a válaszadók 44,8%-a elégedett a főállásával, 29,3%-a teljesen elégedett, 21,4%-a elégedetlen, valamint 4,4%-a teljesen elégedetlen. (26. ábra)

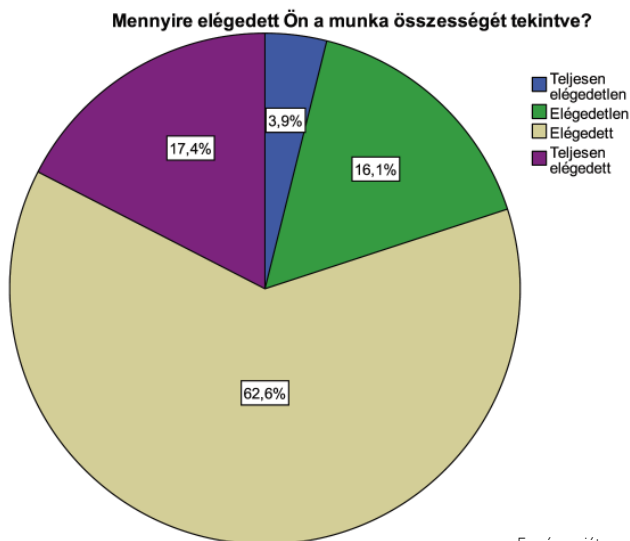
26. ábra A munka tárgyi körülményeivel való elégedettség intézményi szinten

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A munka összességét tekintve a válaszadók 62,6%-a elégedett a főállásával, 17,4%-a teljesen elégedett, 16,1%-a elégedetlen, valamint 3,9%-a teljesen elégedetlen. (27. ábra)

27. ábra Összességében a munkával való elégedettség intézményi szinten

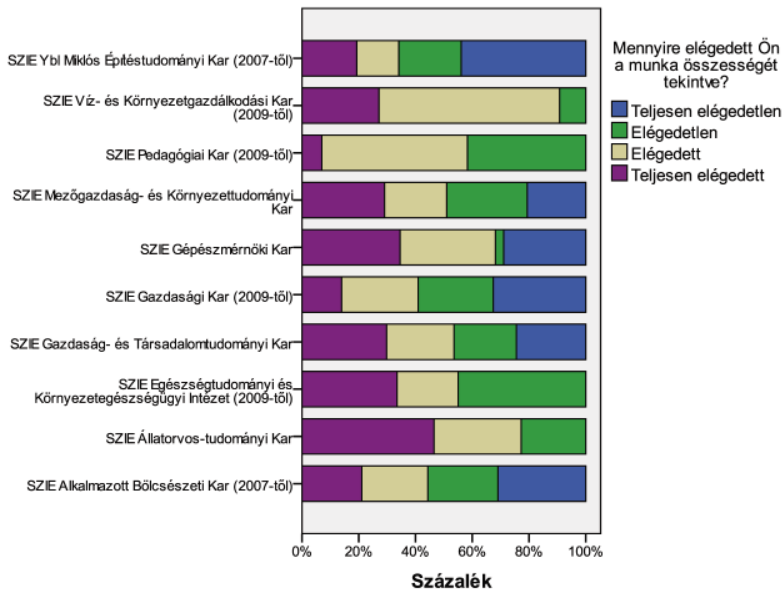

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

A karok közül az Állatorvos-tudományi Kar és a Gépészmérnöki Kar, valamint a Víz- és Környezetgazdálkodási Kar volt hallgatói a legelé-

gedettebbek, míg az Ybl Miklós Építéstudományi Kar és a Pedagógiai Kar végzettjei a legelégedetlenebbek. (28. ábra)

28. ábra Összességében a munkával való elégedettség kari szinten

Forrás: saját szerkesztés a DPR adatai alapján

Összefoglalás

A Diplomás Pályakövetési Rendszer felmérései a Szent István Egyetemen 2010 tavaszán és őszén, illetve 2011 tavaszán készültek. Az egyetemen végzett (abszolutóriummal rendelkező) hallgatókat kérdezték meg többek között a munkaerő-piaci helyzetükről és arról, hogy véleményük szerint az egyetemen tanultak és a megszerzett diplomájuk mennyire tekinthető piac-képesnek.

Általánosságban elmondható, hogy a végzettek háromnegyede alkalmazottként dolgozik teljes munkaidőben, legnagyobb arányban az igazgatási szektorban. A végzettek legfőbb foglalkoztatói a multinacionális cégek. Átlagosan eddig 2 munkahelyük volt, ahol a havi nettó keresetük 2010 őszén 120 000 Ft, míg 2011 tavaszán 150 000 Ft volt.

A főállásban eltöltött munkaórák számát tekintve a volt hallgatók átlagosan 152 munkaórát dolgoztak egy hónapban az utolsó megkérdezés alapján. A végzetteknek csupán 11%-a rendelkezik mellékállással vagy másodállással.

A munkahelyi bizonytalanság 20% körüli. A munkanélküliségi ráta 4%, 9%, illetve 7%-ra tehető az utolsó alka-

lommal. A munkanélküliség átlagos időtartama 5 hónapról 10 hónapra nőtt a 2011 tavaszi felmérés alapján, tehát a relatíve kevesebb munkanélküli pár hónappal később jutott munkához.

A képzettséget tekintve a volt hallgatók több mint a fele szerint a főiskolai diploma, illetve a BA/BSc végzettség felel meg a legjobban a jelenlegi munkájuknak.

A megkérdezettek legutóbbi fő tevékenysége leginkább a gazdasági és a műszaki képzési terület szerinti végzettségük kapcsolódik.

A megkérdezetteknek majdnem a fele teljes mértékben, illetve nagymértékben hasznosnak tartja az elvégzett szakot, az egyetemi gyakorlati képzést és a szakmai gyakorlatot.

A szakmai presztízzsel, a jövedelemmel és a diplomájukkal a legelégedettebbek az Állatorvos-tudományi Kar végzettjei és viszonylag jó helyzetben vannak a Gépészmérnöki Kar volt hallgatói. A különböző indikátorok szerint odafigyelést igényelnek a Víz- és Környezetgazdálkodási Kar, a Pedagógia Kar és az Alkalmazott Bölcsészeti Kar végzettjei, valamint jelenlegi és jövőbeli hallgatói.

Irodalom

Becker, G. S. (1964, 1993, 3rd ed.):

Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education. Chicago, University of Chicago Press

Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft (2010 augusztus) Diplomás pályakövetés 2010, A 2007-ben végzettek munkaerőpiaci jellemzői – kutatási gyorsjelentés, Budapest, letöltve: 2011. július http://www.felvi.hu/diploman_tul/szakmai_tamogatas/eredmenyek/diplomas_kutatas/kutatasi_jelentes

Galasi P.–Varga J. (2005): Munkaerőpiac és oktatás, MTA Közgazdaságtudományi Intézet. Budapest

Mincer, J. (1974): School, experience and earnings. National Bureau of

Economic Research, Inc., New York

SZIE DPR Gyorsjelentés, 2010 tavasz Teichler, U. (2009). Higher Education and the World of Work: conceptual frameworks, comparative perspectives, empirical findings. Rotterdam/Taipei: Sense Publisher

Portfolio.hu (2011. március 30.): Hol tartunk a frissdiplomás-munkanélküliség leküzdésében? letöltve: 2011. június www.portfolio.hu/gazdasag/karrier/hol_tartunk_a_frissdiplomas-munkanelkuliseg_lekuzdeseben.147344.html

Veroszta Zsuzsanna (2010) A munkaerőpiaci sikeresség dimenziói frissdiplomások körében In: Frissdiplomások 2010, Diplomás pályakövetés IV., Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.